

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia literatury białoruskiej 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność filologia białoruska		Kod zajęć 09FWSBELS.12P.06349.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Zhanna Nekrashevich-Karotkaja		
Prowadzący zajęcia	Zhanna Nekrashevich-Karotkaja		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Egzamin - Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami z historii literatury białoruskiej XI-XVII wieku, życiem i twórczością pisarzy tego okresu, problematyką ideową oraz wartościami artystycznymi ich utworów.
C2	Przekazanie wiedzy o zjawiskach historyczno-literackich.
C3	Zapoznanie z wybranymi tekstami literackimi.
C4	Przygotowanie do analizy dzieła literackiego.
C5	Kształtowanie umiejętności interpretacji dzieła literackiego.
C6	Zapoznanie z metodami badawczym do analizy tekstu literackiego.
C7	Kształtowanie umiejętności korzystania z opracowań naukowych i źródeł bibliograficznych.
C8	Rozwijanie umiejętności komunikacji oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć.

Wymagania wstępne

Ogólna (podstawowa) wiedza z zakresu historii literatury polskiej, w szczególności o literaturze Średniowiecza, Renesansu i Baroku.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada wiedzę o twórczości wybranych pisarzy i charakteryzuje w tym kontekście daną epokę literacką.	FWS_K1_W01, FWS_K1_W02, FWS_K1_W03, FWS_K1_W05, FWS_K1_W08, FWS_K1_W10	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
W2	zna podstawowe terminy z zakresu literaturoznawstwa.	FWS_K1_W02, FWS_K1_W04, FWS_K1_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
W3	wymienia poszczególne epoki literackie i wyjaśnia ich istotę oraz mechanizmy funkcjonowania.	FWS_K1_W06, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
W4	zna i rozumie podstawowe metody analizy interpretacji dzieła literackiego.	FWS_K1_W06, FWS_K1_W10	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
W5	charakteryzuje główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze utwory literatury białoruskiej omawianych epok.	FWS_K1_W04, FWS_K1_W05, FWS_K1_W08	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	rozróżnia charakterystyki poszczególnych epok literackich na podstawie uzyskanej wiedzy w trakcie analizy tekstów dawnej literatury białoruskiej.	FWS_K1_U05	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
U2	stosuje terminologię literaturoznawczą w celu scharakteryzowania specyfiki gatunkowej i stylowej poszczególnych utworów.	FWS_K1_U04, FWS_K1_U08, FWS_K1_U12	Egzamin pisemny, Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
U3	samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretuje teksty literackie i związane z nimi zjawiska historyczno-kulturowe.	FWS_K1_U03, FWS_K1_U05, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
U4	wyszukuje, analizuje, ocenia i selekcjonuje informację o najważniejszych autorach białoruskich, wykorzystując różne źródła informacji.	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03, FWS_K1_U04, FWS_K1_U06, FWS_K1_U16, FWS_K1_U17	Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
U5	korzysta ze źródeł bibliograficznych w języku polskim i białoruskim.	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03	Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	w sposób świadomy ocenia wartość spuścizny literatury białoruskiej.	FWS_K1_K08, FWS_K1_K09	Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
K2	wykazuje otwartość na nowe idee oraz potrafi zmieniać opinię w świetle dostępnych argumentów w najnowszych badaniach historyczno-literackich.	FWS_K1_K01, FWS_K1_K03, FWS_K1_K08, FWS_K1_K10	Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć
K3	jest gotów/-a do stałej weryfikacji, rozwoju i doskonalenia posiadanych przez siebie umiejętności i wiedzy z zakresu historii literatury i wykorzystania ich w różnych formach aktywności badawczej i zawodowej.	FWS_K1_K01, FWS_K1_K03, FWS_K1_K04, FWS_K1_K05, FWS_K1_K06	Kolokwium ustne, Analiza tekstów literackich podczas zajęć

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Literatura wczesnego Średniowiecza. Latopisarstwo, apokryfy i hagiografia.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
2.	Epoka Renesansu i Baroku w literaturze białoruskiej.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
3.	Literatura Wielkiego Księstwa Litewskiego XVI - początku XVII wieku.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Poezja starobiałoruska.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
5.	Łacińsko- i polskojęzyczna poezja Białorusi XVII wieku.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
6.	Literatura okresu Reformacji i Kontrreformacji na Białorusi.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
7.	Życie i działalność Francyska Skaryny.	W1, W2, W5, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium
8.	Pamiętnikarstwo w literaturze białoruskiej okresu Baroku.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny
Konwersatorium	Praca z tekstem, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć - znajomość literatury przedmiotu - pozytywna ocena z egzaminu Kryteria oceniania wg skali ocen stosowanej w UAM: - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	- regularne uczęszczanie na zajęcia (dopuszcza się 2 nieuzasadnione nieobecności w semestrze) - systematyczne przygotowywanie na zajęcia - aktywny udział i zaangażowanie w trakcie zajęć - znajomość literatury przedmiotu i kanonu lektur - pozytywne oceny z kolokwii ustnych Kryteria oceniania wg skali ocen stosowanej w UAM: • bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita i uporządkowana wiedza na temat literatury białoruskiej epok Średniowiecza, Renesansu i Baroku oraz omawianego na zajęciach kontekstu kulturowego; umiejętność przeprowadzenia pogłębionej analizy i interpretacji omawianych lektur obowiązkowych; umiejętność formułowania własnych propozycji interpretacyjnych podpartych solidnymi argumentami. • dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra i uporządkowana wiedza na temat literatury białoruskiej epok Średniowiecza, Renesansu i Baroku oraz omawianego na zajęciach kontekstu kulturowego; umiejętność przeprowadzenia pogłębionej analizy i interpretacji omawianych lektur obowiązkowych. • dobry (db; 4,0): dobra i uporządkowana wiedza na temat literatury białoruskiej epok Średniowiecza, Renesansu i Baroku oraz omawianego na zajęciach kontekstu kulturowego z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów; umiejętność przeprowadzania analizy i interpretacji lektur obowiązkowych. • dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza na temat literatury białoruskiej epok Średniowiecza, Renesansu i Baroku oraz omawianego na zajęciach kontekstu kulturowego z wyraźnymi nieścisłościami; umiejętność przeprowadzania analizy lektur obowiązkowych. • dostateczny (dst; 3,0): wystarczająca wiedza na temat literatury białoruskiej epok Średniowiecza, Renesansu i Baroku oraz omawianego na zajęciach kontekstu kulturowego z istotnymi nieścisłościami; umiejętność przeprowadzania analizy lektur obowiązkowych. • niedostateczny (ndst; 2,0): niewystarczająca wiedza na temat literatury białoruskiej epok Średniowiecza, Renesansu i Baroku oraz omawianego na zajęciach kontekstu kulturowego; brak umiejętności przeprowadzania analizy i interpretacji omawianych lektur obowiązkowych.

Literatura

Obowiązkowa

1. Franciszek Sielicki, Literatura białoruska do końca XVIII wieku, Wrocław 1985.
2. Nie chyliłem karku przed mocą : antologia poezji białoruskiej od XV do XX wieku, wybór, red. i noty biograficzne Lawon Barszczeŭski, Adam Pomorski, Wrocław 2008.
3. Telesfor Poźniak, Literatura białoruska [w:] Dzieje literatur europejskich, pod red. Wł. Floryjana, t.3, Warszawa 1989.
4. Telesfor Poźniak, Antologia poezji białoruskiej XX wieku, Wrocław 1997.
5. Kanon lektur - literatura okresu Średniowiecza: - Powieść lat minionych (4 fragmenty) - Cyryl Turowski - Słowo o wyprawie Igora - Żywot Eufrozyny Połockiej - Żywot Abrahamiusza Smoleńskiego - Białoruskie latopisy
6. Kanon lektur - literatura doby Renesansu: - Mikołaj Hussowski, Poemat o żubrze - Franciszek Skaryna, Przedmowa do Biblii - Szymon Budny i Wasil Ciapiński jako działacze Reformacji - Jan z Wiślicy, Wojna pruska - Andrzej Rymśa, Chronologia.
7. Kanon lektur - literatura Baroku: - Pamiętnikarstwo - Diariusz Atanazego Filipowicza. - „Pamiętnik” Teodora Jewłaszkowskiego. - „Pamiętnik” Jana Cedrowskiego - Elias Pielgrzymowski. Poselstwo i krótkie spisanie rozprawy z Moskwą. - Literatura satyryczna - Mowa Mielezki - List do Obuchowicza - Symeon Połocki, Metry, Rymologion.

Dodatkowa

1. Jan Kamieniecki, Szymon Budny – zapomniana postać polskiej reformacji, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002.
2. Анталагія даўняй беларускай літаратуры. XI – першая пал. XVIII стст., Мінск 2003.
3. Старабеларуская літаратура XI – XVIII стст. Хрэстаматыя, пад рэд. Г. Тварановіч, Беласток 2004.
4. Гісторыя беларускай літаратуры XI – XIX стагоддзяў, т. 1: Даўняя літаратура. XI – першая палова XVIII стагоддзя, Мінск 2010.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	70
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w związku z wykonywanym zawodem z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
FWS_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się aktywnością i wytrwałością w wykonywaniu zadań oraz realizacji projektów
FWS_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do efektywnej organizacji pracy swojej oraz innych, określania jej priorytetów oraz stopnia zaawansowania
FWS_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności studiów oraz cywilizacji ludzkiej
FWS_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych i cywilizacyjnych w obszarze językowym specjalności studiów, wykorzystując do tego celu różne kanały i techniki komunikacyjne w języku rodzimym oraz języku obcym
FWS_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec innych kultur
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowo-komunikacyjne oraz literackie w zakresie obszaru wschodniosłowiańskiego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego na podstawie uzyskanej wiedzy, a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FWS_K1_U06	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych oraz dokonywać ich modyfikacji pod kierunkiem wykładowcy/opiekuna naukowego
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka i literatury paradygmatami badawczymi w typowych sytuacjach językowo-komunikacyjnych i społecznych
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U12	Absolwent/ka potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U16	Absolwent/ka potrafi organizować pracę własną oraz współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role, przy wykonywaniu określonych zadań i realizowaniu projektów
FWS_K1_U17	Absolwent/ka potrafi podejmować działania w celu doskonalenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz realizować potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie

Kod	Treść
FWS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa i literaturoznawstwa, szczególnie w zakresie wschodniosłowiańskiego obszaru językowego i kulturowego, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa obszaru języków wschodniosłowiańskich
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań komparatystycznych i historycznych dotyczących wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody badawcze mające zastosowanie do interpretacji i analizy tekstów użytkowych, literackich i naukowych w językach wschodniosłowiańskich oraz w zależności od specjalności studiów dotyczących obszaru języka angielskiego lub niemieckiego